

# РЕШЕНИЕ

№ 3063

гр. София, 09.05.2023 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ**, в публично заседание на 20.01.2023 г. в следния състав:

**ПРЕДСЕДАТЕЛ: Доброслав Руков**

**ЧЛЕНОВЕ: Луиза Христова  
Мария Шишкова**

при участието на секретаря Елица Делчева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **10448** по описа за **2022** година докладвано от съдия Мария Шишкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 – чл. 228 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по жалба на председателя на Управителния съвет на Агенция „Пътна инфраструктура“ (УС на А.), депозирана от процесуалния му представител – юрисконсулт Д. против Решение № 3481 от 20.09.2022 г., постановено по НАХД № 9995/2022 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 11 състав. С Решението е отменено Наказателно постановление № 003429 от 24.06.2022 г., издадено от началник на отдел „Контрол и правоприлагане“ в Националното толо управление към А., с което на П. Б. Г., на основание чл. 179, ал. 3а от Закона за движение по пътищата (ЗДвП) е наложено административно наказание Глоба в размер на 1 800 (хиляда и осемстотин) лева за извършено административно нарушение на чл. 139, ал. 7 от (ЗДвП).

В депозираната жалба са изложени аргументи за незаконосъобразност на постановеното решение от въззивния съд. Оспорват се изводите на съда относно приложението на законовата презумпция по чл. 189, ал. 2 от ЗДвП. Сочи се като неправилно и становището, застъпено в мотивите относно авторството на констатираното административно нарушение. С тези аргументи е обосновано искане

за отмяна на обжалваното решение и потвърждаване на наказателното постановление, предмет на съдебен контрол. Цитирана е съдебна практика по сходни казуси.

В депозирана писмена молба, пълномощникът на санкционираното лице П. Г. - адв. П. П. застъпва становище за неоснователност на аргументите, с които е мотивирано искането в касационната жалба. И пред настоящата инстанция, както и пред въззивната поставя акцент върху датите, на които се сочи, че е извършено нарушението в съставения Акт и НП, и тази, на която товарният автомобил, управляван от доверителя му, е бил спрян за проверка от контролните органи на Националното тол управление. Счита, че заснемането на нарушението с техническо средство не позволява да се установи по категоричен начин неговият извършител, каквото становище е застъпено в мотивите на въззивното решение. В този аспект, застъпва тезата, че административно-наказващият орган не е ангажирал достатъчно доказателства, от които по несъмнен начин да се установи самоличността на лицето, което следва да понесе административната отговорност, на основание чл. 24, ал. 1 от ЗАНН. Прави искане касационната инстанция да потвърди обжалваното решение като обосновано и законосъобразно. Претендира разноски, за които представя списък.

В съдебното заседание пред настоящата инстанция не се явяват процесуални представители на страните.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура е на становище, че въззивното решение следва да бъде потвърдено, а депозираната касационна жалба – отхвърлена като неоснователна.

Административен съд София – град, X. касационен състав, след като обсъди приложените по делото доказателства, в контекста на становището на страните и релевираните касационни основания, съобразно правомощията си по чл.218 от АПК, прие за установено от фактическа и правна страна:

Депозираната касационна жалба е процесуално допустима - подадена е в преклузивния срок по чл. 211, ал. 1 от АПК, вр. чл. 63, ал. 1, изр. 2 от ЗАНН (съобщението за решението на СРС е връчено на 07.10.2022 г., а жалбата е заведена с вх. № 222320 от 19.10.2022 г.), от надлежна страна по чл. 210, ал. 1 от АПК, срещу подлежащ на оспорване съдебен акт.

Разгледана по същество касационната жалба е **ОСНОВАТЕЛНА**.

За да постанови решението си, Районният съд, анализирайки събраните в хода на съдебното производство гласни доказателствени средства – показанията на актосъставителя и информацията в приобщените, по реда на чл. 283 от НПК, писмени доказателства, е приел за установено от фактическа страна:

На 25.01.2022 г. в 08:50 ч. на път А-3, изход ГКПП – К. от контролни органи на Националното тол управление е извършена проверка на управлявано от санкционираното лице П. Г. моторно превозно средство – товарен автомобил „СКАНИЯ Р450“ с обща техническа допустима максимална маса над 12 тона и 5 броя оси с ДК [рег.номер на МПС] .

При извършената проверка е установено, че на 11.01.2022 г. в 16:29 ч. пътното превозно средство е засечено да се движи по път А-6, км 50+427, включен в обхвата на платената пътна мрежа, без да е заплатена пътна такса, съгласно чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата (ЗП).

Въззивният съд е приел, че съставеният Акт за установяване на административно нарушение (АУАН) и наказателното постановление (НП) са издадени от компетентни органи, в предвидената от закона форма и съдържание, при спазване на

процесуалните изисквания, в рамките на предвидените преклузивни срокове по чл. 34 от ЗАНН. Не са констатирани нарушения при изпълнение на процедурата по връчване както на АУАН, така и на НП. АУАН е връчен лично на санкционираното с НП лице в деня на съставянето му – 25.01.2022 г.

За да отмени обжалваното НП, въззивният съд е приел, че е издадено в нарушение на материалния закон - не са събрани доказателства, че извършител на административното нарушение е именно санкционираното лице. В мотивите на обжалваното решение не са изложени конкретни аргументи в подкрепа на този извод. Застъпено е становище относно приложното поле на оборимата презумпция по чл. 189, ал. 2 от ЗДвП, в подкрепа на което е цитирана съдебна практика на касационни състави на АССГ. Не е анализирана спецификата на регламентираната процедура в ЗДвП за констатиране и санкциониране на административни нарушения от вида на инкриминираното, каквито възражения са били направени в представеното писмено становище от процесуалния представител на Националното тол управление към А. (л. 44 – л. 45 от делото).

При извършената служебна проверка, на основание чл. 218, ал. 2 от АПК и въз основа на установените и неоспорени от страните релевантни факти, съгласно разпоредбата на чл. 220 от АПК, настоящият касационен състав счете обжалваното решение за валидно и допустимо, но неправилно.

Въззивният съд е положил дължимите усилия за събиране на необходимите и относими доказателства за обективно и пълно изясняване на всички обстоятелства от значение за установяване на елементите от състава на инкриминираното административно нарушение. Според касационната инстанция, не са допуснати нарушения на процесуалните правила, които да са ограничили правото на защита на санкционираното лице или да са препятствали възможността ефективно да я организира и в този аспект, да са основание за отмяна на обжалваното решение и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд.

Спазването на формалните изисквания на чл. 42 и чл. 57 от ЗАНН е гаранция за ефективно упражняване на правото на защита от санкционираното лице и обезпечава осъществяването на съдебния контрол при проверка на фактическите обстоятелства, установяващи елементите от състава на конкретното административно нарушение.

Законосъобразен и съответен на установените фактически обстоятелства е изводът в мотивите на обжалваното решение, че цитираната в НП нарушена норма на чл. 139, ал. 7 от ЗДвП предвижда конкретно задължение за водачите на пътни превозни средства – „... преди движение по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, да закупи маршрутна карта за участъците от платената пътна мрежа, която ще ползва, или да изпълни съответните задължения за установяване на изминатото разстояние и заплащане на дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата, освен когато тези задължения са изпълнени от трето лице“.

Санкционираното с НП лице отговаря на специфичните критерии на субекта на задължението по чл. 139, ал. 7 от ЗДвП - „водач на превозното средство“, съгласно тълкуването, дадено в т. 25 на § 1 от ДР на ЗДвП към момента на съставяне на АУАН – 25.01.2022 г. В подкрепа на този факт могат да бъдат възприети и представените пред въззивния съд писмени доказателства – договор за наем с предмет конкретното превозно средство (л. 33 от делото) и тристранният договор (л. 34 – л. 35 от делото), при сключването, на които именно санкционираното лице е участвало като страна – управител на дружеството-наемател - „ФУЕГО ТРАНС“ ООД и ползвател на услугите

по тристранния договор.

Няма спор, че превозното средство, което е посочено в АУАН и НП и е предоставено за ползване на представляваното от санкционираното лице търговско дружество, отговаря на критериите в чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата - „...с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона, извън тези по чл. 10а, ал. 7 и 9...“. С разпоредбата на чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата е въведена смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства. Предвидени са такси на база време и на база изминато разстояние. За пътните превозни средства, отговарящи на критериите на чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата заплащането на тол такса дава право да се измине определено разстояние между две точки от съответния път или пътен участък, като изминатото разстояние се изчислява въз основа на сбора на отделните тол сегменти, в които съответното пътно превозно средство е навлязло, а дължимите такси се определят въз основа на сбора на изчислените такси за съответните тол сегменти. Таксата за изминато разстояние се определя в зависимост от техническите характеристики на пътя или пътния участък, изминатото разстояние, категорията на пътното превозно средство, броя на осите и екологичните му характеристики, и се определя за всеки отделен път или пътен участък.

В настоящия казус, от представените от пълномощника на санкционираното лице писмени доказателства, се установява, че процесното превозно средство е предоставено за ползване с Договора за наем от 01.08.2021 г. за срок от една година на представляваното от санкционираното лице търговско дружество. Разпоредбата на чл.10б, ал. 3 от Закона за пътищата вменява задължение за плащане на тол такси на собственика или на ползвателя на съответното превозно средство.

Регламентираният специален ред в ЗДвП, приложен от административно – наказващия орган, а и от служителите, констатирани административното нарушение при съставянето на АУАН, предвижда задължение за „водачите“ на пътните превозни средства от категориите на визираните в чл. 10б от Закона за пътищата. Към момента на извършване на констатираното нарушение – 10.01.2022 г. ползвател на процесното превозно средство, с оглед на срока, за който е сключен представения договор за наем е представляваното от санкционираното лице търговско дружество „ФУЕГО ТРАНС“ ООД.

Приложената процедура по чл. 167а от ЗДвП предоставя възможност на контролните органи да ползват „...технически средства или системи, заснемащи или записващи датата, точният час на нарушението и/или табелата с регистрационния номер на пътното превозно средство, както и такива за измерване на размерите, масата или натоварването на ос на моторните превозни средства“ (ал. 2, т. 2) при констатиране на административни нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3в от ЗДвП. В конкретния казус административното нарушение, за което е ангажирана отговорността на санкционираното лице е квалифицирано по чл. 179, ал. 3а от ЗДвП и е установено въз основа на изготвен Доклад от електронната система, по реда на чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП, съдържащ информация за данните, позволяващи да бъде индивидуализиран собственика и/или ползвателя и/или водача на превозното средство, а именно – „...пътното превозно средство, неговата табела с регистрационен номер, датата, часа и мястото на движение по участък от път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, и местонахождението на техническото средство, част от системата.“. Докладът е приложен към административната преписка заедно с два броя статични изображения във вид на снимков материал, отразяващи движението на превозното средство по

пътен участък А-6, км. 50 + 427 на 11.01.2022 г. – в 16,29 ч.

Тези факти не са оспорени от процесуалния представител на санкционираното лице. Липсват и доказателства, които позволяват да бъде изключена, предвидената в разпоредбата на чл. 189е, ал. 9 от ЗДвП, презумптивна доказателствена стойност на документите от електронната система за платените пътни такси за конкретното превозно средство. Аргументите в мотивите на въззивното решение, касаещи приложното поле на нормата на чл. 189, ал. 2 от ЗДвП и правните последици от същата, са неприложими в конкретния казус, с оглед на специалната уредба в чл. 167а от ЗДвП относно констатирането на административни нарушения от вида на това, за което е санкциониран П. Б. Г. – по чл. 179, ал. 3а от ЗДвП.

Основателно е становището, застъпено в касационната жалба, че не е допуснато нарушение на материалния закон при определяне на субекта на административното нарушение, който е санкциониран с НП. Презумптивната доказателствена сила на документите от електронната информационна система, ползвана за констатиране на нарушения на чл. 179 ал. 3 – 3в от ЗДвП обезпечава обективното установяване на лимитативно посочените обстоятелства в чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП - движение на конкретно пътно превозно средство в участък от платената пътна мрежа на конкретна дата и час. Авторството на административно нарушение, констатирано по този ред или иначе казано лицето, което следва да носи отговорност, по реда на чл. 24, ал. 1 от ЗАНН, подлежи на доказване с всички допустими процесуални способи в случай, че се оспорва приложението на оборимите презумпции по чл. 187а, ал. 1, предл. първо и второ от ЗДвП. Наред с презумпцията, че превозното средство, с което е извършено административно нарушение по чл. 179 ал. 3 – 3б от ЗДвП се управлява от собственика или от ползвателя, ако такъв е вписан в свидетелството за регистрация, законодателят е предвидил възможност когато превозното средство е било управлявано от трето лице –вписаният собственик и/или ползвател в 7 дневен срок от връчване на АУАН да представи декларация, в която да посочи данни за лицето, което е извършило нарушението, представяйки и копие от свидетелството му за управление на МПС (чл.187а, ал. 4).

Приведено към фактологията на настоящия казус – АУАН за нарушение по чл.179, ал. 3а от ЗДвП е съставен по реда на чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП в присъствието на санкционираното лице, на което е връчен препис в деня на съставянето му. По делото не е установено дали след подписване на договора за наем на превозното средство, представляваното от санкционираното лице дружество – наемател е вписано като ползвател на превозното средство в свидетелството му за регистрация за срока на договора. Безспорно е обаче, че санкционираното с НП лице е могло да се възползва от правото по чл. 187а, ал. 4 от ЗДвП и да представи на административно-наказващия орган, посочената информация. Такива твърдения няма и в жалбата, послужила като основание за образуване на съдебното производство пред Районния съд. Не се сочат и пред настоящата инстанция.

В този контекст, основателно е позоваването на касатора на показанията на актосъставителя - служителя на А. свид. М. Ангелски (л. 46 от делото), че преди съставяне на АУАН санкционираното лице не е възразило, че именно то е управлявало процесното превозно средство в пътния участък, заснет от автоматизираната електронна система, за която е приложен Доклада по чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП.

Въпреки разяснената възможност за освобождаване от

административно-наказателна отговорност, регламентирана в нормата на чл. 189е, ал. 5 от ЗДвП, санкционираното лице не се е възползвало от нея – да внесе в посочения в АУАН 14-дневен срок компенсаторна такса, по чл. 10, ал. 2 от ЗДвП, чийто размер от 750 лева е почти два и половина пъти по-нисък от наложеното административно наказание. Този факт е обсъден и в мотивите на оспореното наказателно постановление от административно – наказващия орган.

Изложеното даде основание на касационната инстанция да приеме, че въззивното решение е постановено в нарушение на материалния закон, поради което следва да бъде отменено, а наказателното постановление, предмет на съдебен контрол - потвърдено.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 63в ЗАНН във вр. чл. 221, ал. 2, изр. 2 от АПК, Административен съд София град, X. касационен състав

**Р Е Ш И :**

ОТМЕНЯ Решение № 3481 от 20.09.2022 г., постановено по НАХД № 9995/2022 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 11 състав.

ПОТВЪРЖДАВА наказателно постановление № 003429/24.06.2022 г., издадено от началник на отдел „Контрол и правоприлагане“ в Национално тол управление към Агенция „Пътна инфраструктура“, с което на основание чл. 179, ал. 3а във вр. чл. 19, ал. 7 от ЗДвП, е наложена Глоба в размер на 1 800 (хиляда и осемстотин) лева на П. Б. Г..

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване и протест.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ**

**ЧЛЕНОВЕ**